

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту історії, права та міжнародних відносин

Ю.В. Подрез Ю.В. Подрез
«14» вересня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ**

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією НН інституту історії, права та міжнародних відносин

«14» вересня 2020 р.

Голова *С.І. Моцак* Моцак С.І.,
кандидат педагогічних наук, доцент

Розробник:

Шестопалов Роман Миколайович – кандидат юридичних наук, старший викладач

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від «01» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент _____ О.М. Іваній

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
1-й		
Семестр		
2-й		
Лекції		
26 год.		
Практичні, семінарські		
40 год.		
Лабораторні		
–		
Самостійна робота		
80 год.		
Консультації		
4		
Загальна кількість годин – 150	Вид контролю:	
	залік	

Мета і завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи» є надання допомоги студентам у вивченні нового чинного законодавства України, отримання фундаментальних знань у галузях теорії правосуддя і правоохоронної діяльності, надбання навичок і вмінь у застосуванні чинного законодавства України.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення загальних положень формування судової системи, а саме судів загальної юрисдикції, Конституційного суду України (далі – КСУ);
- визначення основних принципів організації побудови, діяльності та повноваження правоохоронних органів: прокуратури, поліції, Служби безпеки України (далі – СБУ), органів досудового розслідування та деяких інших;
- вивчення порядку формування та діяльності правозахисних органів.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних компетентностей**:

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

2. Передумови вивчення дисципліни

Кращому засвоєнню та розумінню дисципліни сприяє опанування здобувачами освіти дисципліни Юридична деонтологія

Результати навчання за дисципліною

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Критерії оцінювання результатів навчання
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Оцінка «відмінно» ставиться, коли студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
82 – 89	Оцінка «добре» ставиться, коли студент має гнучкі знання в межах навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
74 – 81	Оцінка «добре» ставиться, коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.
64 – 73	Оцінка «задовільно» ставиться, коли студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
60 – 63	Оцінка «задовільно» ставиться, коли у студента відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 – 59	Оцінка «незадовільно» ставиться, коли студент не логічно та не зрозуміло відтворює навчальний матеріал.

1 – 34	Оцінка «незадовільно» ставиться, коли студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
--------	---

Розподіл балів

Поточний контроль																				Разом	Сума		
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2							Змістовний модуль 3											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22		
Поточний контроль																				70	100		
3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	3	4	3	3	3	3	3			
Контроль самостійної роботи																				30			
1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

В Університеті передбачено можливість **перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти** відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>).

4.1 Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань, та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **75 балів:** робота на *практичних* заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач.

- **25 балів:** контроль *самостійної роботи* – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, підготування рефератів тощо.

Разом – **10 балів**

3. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни можуть бути:

- усний контроль. Усний контроль здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування. При індивідуальному опитуванні викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;

- письмовий контроль. Здійснюється за допомогою письмових робіт, які можуть бути короткочасними (15-20 хв.) і протягом усього заняття. Відрізняється глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);

- тестовий контроль. Тести – спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких вказує на наявність (або відсутність) у здобувача вищої освіти певних знань, умінь.

- підготовка доповідей, есе, презентацій.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої

діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи» складається з трьох модулів.

Змістовний модуль I. Судоустрій в Україні

Тема 1. Предмет, система та нормативні джерела курсу

Тема 2. Судова влада: функції та система принципів

Тема 3. Принципи судової влади

Тема 4. Судова система

Тема 5. Статус суддів

Тема 6. Органи, що забезпечують функціонування судової влади

Змістовний модуль II. Правоохоронні органи України

Тема 7. Прокуратура

Тема 8. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності

Тема 9. Органи внутрішніх справ

Тема 10. Національна поліція

Тема 11. Державна податкова служба України

Тема 12. Органи Служби безпеки України

Тема 13. Національне антикорупційне бюро України

Тема 14. Державне бюро розслідувань

Тема 15. Адвокатура

Тема 16. Органи та установи юстиції

Тема 17. Нотаріат

Тема 18. Розвиток правоохоронних органів в Україні, Європі і світі у новому тисячолітті

Змістовний модуль III. Міжнародний судовий захист

Тема 19. Міжнародний судовий захист та правова система України

Тема 20. Рада Європи та її система захисту прав людини

Тема 21. Європейський суд з прав людини

Тема 22. Правовий механізм звернення та судового розгляду в Європейському суді з прав людини

До проведення гостьових лекцій у межах дисципліни залучаються представники правозахисних та правоохоронних органів

Структура дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. робота
Змістовний модуль I. Судоустрій в Україні										
Тема 1. Предмет, система та нормативні джерела курсу	6	1	2	-	4					
Тема 2. Судова влада: функції та система принципів	6	1	2	-	4					
Тема 3. Принципи судової влади	6	1	2	-	4					
Тема 4. Судова система	10	2	1	1	4					
Тема 5. Статус суддів	4	1	2	-	4					
Тема 6. Органи, що забезпечують функціонування судової влади	4	1	2	-	2					
Змістовний модуль II. Правоохоронні органи України										
Тема 7. Прокуратура	10	1	2	-	4					
Тема 8. Органи досудового розслідування та оперативно-розшукової діяльності	6	1	2	-	4					
Тема 9. Органи внутрішніх справ	10	1	2	1	4					
Тема 10. Національна поліція	8	1	2	-	4					
Тема 11. Державна податкова служба України	4	1	1	-	2					
Тема 12. Органи Служби безпеки України	10	1	1	1	4					

Тема 13. Національне антикорупційне бюро України	10	1	2	1	4					
Тема 14. Державне бюро розслідувань	4	1	2	-	4					
Тема 15. Адвокатура	8	1	2	-	4					
Тема 16. Органи та установи юстиції	6	2	1	-	2					
Тема 17. Нотаріат	8	1	2	-	4					
Тема 18. Розвиток правоохоронних органів в Україні, Європі і світі у новому тисячолітті	6	2	2	-	4					
Змістовний модуль III. Міжнародний судовий захист										
Тема 19. Міжнародний судовий захист та правова система України	10	2	2	-	4					
Тема 20. Рада Європи та її система захисту прав людини	4	1	2	-	4					
Тема 21. Європейський суд з прав людини	4	1	2	-	4					
Тема 22. Правовий механізм звернення та судового розгляду в Європейському суді з прав людини	6	1	2	-	2					
Усього годин	150	26	40	4	80					

Рекомендована література та інформаційні ресурси:

Базова література

1. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб.; відп. ред. О.О. Овсяннікова, І.В. Юрєвич. – Х.: Право, 2017. – 238 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів: Частина I. Основи судоустрою України. Навч. посіб. За ред. Л.М. Москвич. – Х.: Право, 2016. – 244 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів: Частина I. Основи правоохоронної та правозахисної діяльності. Навч. посіб. За ред. Л.М. Москвич. – Х.: Право, 2016. – 366 с.

4. Судові та правоохоронні органи України. Навч. посіб. За ред. П.Д. Біленчука. – К.: Атіка, 2011. – 328 с.

5. Біленчук П.Д. Організація судової влади та правоохоронних органів України. Навч. посіб. / П.Д. Біленчук, В.І. Барилюк. – К.: ВВ, 1998. – 72с.

Допоміжна література

6. Лапкін А.В. Організація судових та правоохоронних органів України. Навч. посіб. – Х.: Право, 2018. – 170 с.

7. Основи прокурорської діяльності: Навч. посіб. За ред. І.В. Юревич. – Харків: Право, 2019. – 196 с.

8. Організація та діяльність органів прокуратури: Навч. посіб. За ред. П.М. Каркача. – Харків: Право, 2019. – 500 с.

9. Лапкін А.В. Основи прокурорської діяльності в Україні: Навч. посіб. – Харків: Право, 2018. – 152 с.

10. Організація адвокатури та адвокатська діяльність: Навч. посіб. І.В. Назаров та ін. – Харків, 2019. – 352 с.

11. Біленчук П.Д. Трансформація функцій поліцейських структур країн світу і України: традиційні підходи та сучасний погляд. Навч. посіб./П.Д. Біленчук, І.В. Крішак, Я.І. Педик та ін. За ред. П.Д. Біленчука. – К.: КИЙ, 2011. – 82с.

12. Біленчук П.Д. Таємна агентура Департаменту поліції МВС Російської імперії. Навч. посіб. / П.Д. Біленчук, В.М. Чисніков та ін. – К.: ВД «Дакор», 2013. – 234 с.

13. Біленчук П.Д. Професійна підготовка співробітників поліції в зарубіжних країнах: досвід і можливості його використання. Навч. посіб. – К.: УАВС, 1995. – 60с.

14. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: Навч. посіб. / В.С.Ковальський (керівник авт. колективу), В.Т. Білоус, С.Е. Демський та ін.; Відп. ред. Я. Кондратьєв. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 320 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Судова влада в Україні <https://court.gov.ua/>

2. Офіс Генерального прокурора України
<https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

3. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів
<https://www.kdkp.gov.ua/commission>

4. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>

5. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

6. Служба безпеки України <https://ssu.gov.ua/>

7. Національне антикорупційне бюро <https://nabu.gov.ua/>

8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: НБУВ, 2013-2015. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

9. Lex: правовий портал:

[http://ukrpravo.at.ua/index/porivnjalne pravoznavstvo novij pidruchnik z porivnjalnogo pravoznavstva/0-4320](http://ukrpravo.at.ua/index/porivnjalne_pravoznavstvo_novij_pidruchnik_z_porivnjalnogo_pravoznavstva/0-4320)

10. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій:

<http://ials.sas.ac.uk/library/library.asp>

11. Юридичний портал: навчальна і довідкова література:

<http://yport.inf.ua/sravnitelnoe-pravovedenie-osnovnyie-pravovyyie.html>